

**ХУДОЖНИКЪТ, КОЙТО СЕ ПОДПИСВАШЕ
„БОРИС ГЕОРГИЕВ ДИ ВАРНА”**

Екатерина П. Пейчева

Резюме: Борис Георгиев е художник със световна слава. Той има 16 самостоятелни изложби в Европа, 5 в Бразилия, многобройни участия в общи изложби. Автор е на 500 картини, които подписва „Борис Георгиев ди Варна”. Осиновената му дъщеря Вирджиния Джакомети подари 12 картини на Градската художествена галерия във Варна, която през 1999 г. бе наименувана на негово име с трогателно тържество.

Ключови думи: Борис Георгиев, Варна.

На 1 ноември 2014 г. се навършват 126 години от рождението на художника със световна слава Борис Георгиев ди Варна. Неговият живот, изпълнен с безброй странствания, е осъзнато търсене на възвишеното, на ангелското в човека, нестихващ копнеж по красотата и доброто. Той успява да преброди и опознае много страни по света и по-късно споделя:

„Огорчен да живея в епоха на краен материализъм и разрушаване на свещените ценности, аз потърсих убежище в живота на скитник. Пътувах по всички континенти, за да опозная изкуството и историята на човешката цивилизация, да изследвам обичаите и нравите на народите, да се насладя на творенията на природата и да потърся приятели.”

Борис Георгиев е роден на 1 ноември 1888 г. в гр. Варна. Баща му, кожухар и шивач, с мъка издържа многочленното си семейство. През 1902 г. решава да замине за Русия с цялото семейство, където се установява като шивач в Детския кадетски корпус в Петербург. Малкият Борис е на 14 години, току що завършил основно образование и продължава учението си в гимназия в Русия. Поради изключителните си заложби получава стипендия и започва да следва живопис в Художественото училище към Дружеството за поощряване на изкуствата в Петербург, ръководено от Николай Ръорих.

Николай Ръорих

Необикновената личност на художника, философа, поета и учения Ръорих, не може да не остави своя печат върху духовното развитие на бъдещия художник. Пантеистичните схващания на Ръорих, интереса му към тайните на вселената и същностните проблеми на битието, опитите му да се докосне до вечните истини на живота, търсенето на хармонията като разрешение на вечните конфликти на живота впечатляват младата му душа, а малката поетична книжка на Ръорих „Цветята на Мория”, в която се развива темата за пробуждането на човешкия дух, е като откровение за него: „Тези стихове сякаш са написани от някой голям библейски пророк и

мъдрец. В тях личи вечното стремление и търсене за освобождение на човешката душа. Без идеята за доброто животът остава безсмислен”.

През 1909 – 1910 г. Борис Георгиев следва в Баварската Кралска академия в Мюнхен живопис при Анжело Янк, един отличен рисувач, и при художника-график Петер фон Холм. „Аз се посветих със страст и вяра на учението и през много години усвоявах мъчната граматика на изкуството, за да мога да изразя в хармонични форми строежа на Всемира”.

Борис Георгиев

Но преди всичко неговите учители са италианските ренесансови художници и той заминава за Италия – изминава пеш огромното разстояние от Мюнхен до Неапол, защото няма достатъчно средства. По-късно художникът пак така –пеш – обикаля много страни в Европа, за да се учи от великите живописци на миналото. Така, с торба на гърба и скитническа тояга, той пътува из Франция, Испания, Италия, Швейцария, Норвегия. С параход обикаля северна Африка. За да се издържа, работи като дърводелец, монтьор, акордьор на пиана, но неговите художествени познания се разширяват и задълбочават, обогатяват се с нови идеи.

Странстващият пастир

Завърнал се в Париж, Борис Георгиев е дълбоко разочарован от модерните тенденции в изкуството. За него те са „една дегенерация на човешкия дух, една оргия на тъмните сили на злото, където от години се работи за разрушаване на ценностите на човешката култура....**Друга е мисията на истинското изкуство – то трябва да бъде вдъхновено... от етични идеали, за да служи за духовното издигане на човечеството**”

Мирова скръб

Отблъснат от шума и напрежението на големите градове, той за няколко години се уединява сред природата на италианските Алпи, където при него идва малката му сестра Катя.

Сестра ми Катя

Миговете на усамотение в планината му позволяват да усети, да се слее с безкрая на вселената, да получи ново свежо възприятие за света, дава тласък за развитие на изкуството му. Постоянен модел на художника е любимата му сестра, която остава завинаги като светъл ангел в картините му след ранната си кончина. В „Скитникът и неговата сестра” – автопортрет на художника, тя като безплатно видение с разветви коси и венец от маргаритки го следва в далечните неизбродни пътища на необятната вселена.

Скитникът и неговата сестра

От 1914 до 1920 г. той живее във Флоренция, където умира сестра му, а през 1920 се преселва в Рим и показва с голям успех своите произведения в Римската

национална галерия. Там бързо спечелва известност като забележителен портретист.

През 1922 г. е първата изложба на художника в България, в Девическата гимназия във Варна. Той е приет добре от българската интелигенция, особено от поетите символисти. На неговите платна остават да живеят Теодор Траянов, братя Владигерови, Стефан Митов, Мара Белчева, Людмил Стоянов, Владимир Димитров – Майстора. Спечелил си световна слава на портретист, по-късно той обезсмъртява цвета на духовния елит на човечеството. „Преминали фазата на материалното битие и насочили се към някаква кантовска трансцендентност” по думите на Людмил Стоянов, са образите на Айнщайн, писателя Джовани Папини, Рабиндранат Тагор, Махатма Ганди, Петър Дънов ...

Владимир Димитров – Майстора

**Портрет на Теодор Траянов,
1922 г.**

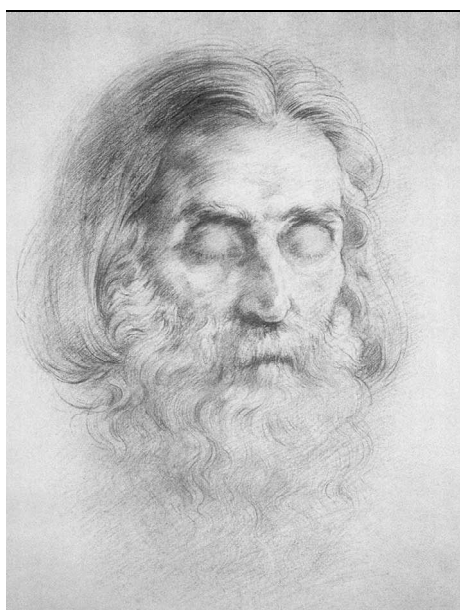

Портрет на Айнщайн

Портрет на Рабиндранат Тагор

Невъзможно е в няколко реда да се изчерпи богатият живот на един от най-големите художници на нашето време. Той не живее и твори в ателие в някой голям град. Целият свят е неговото творческо ателие, човекът със своя копнеж по съвършенство, свобода и красота е неговият източник на вдъхновение, вечният стремеж към доброто и любовта е полетът на неговия дух.

Портрет на Петър Дънов

След Европа и Африка, пет години художникът живее в Индия, обикаля я надлъж и шир със своята кола-фургон, която е за него и дом, и ателие.

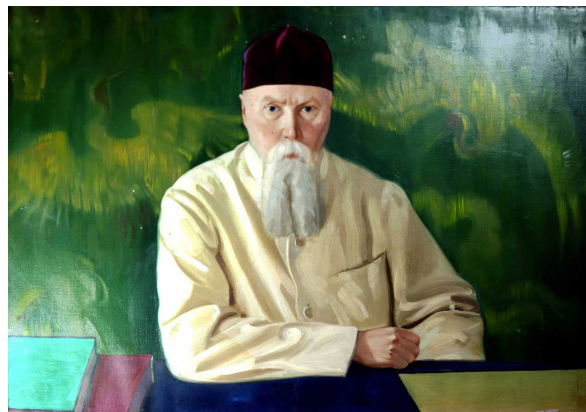
Борис Георгиев в Индия

Фургонът – дом и ателие

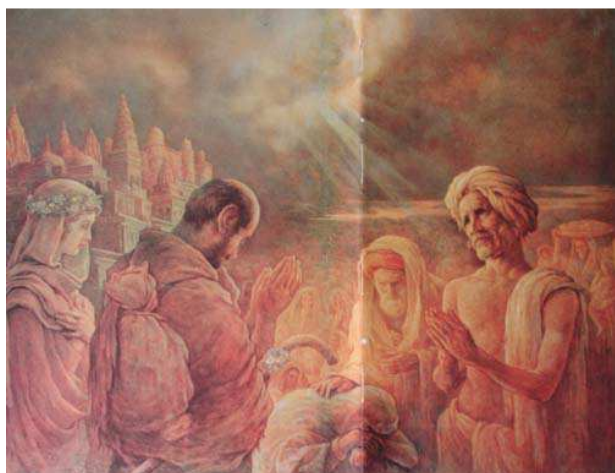
Той общува с духовния и политически елит на тази нация, носителка на най-висши духовни знания, но потънала в мрака на колониалното си робство и бореща се за

своето освобождение. Оценен като един от най-големите духовни личности на своето време, Борис Георгиев получава предложение да стане преподавател по изкуство в университета в Шантиникетан, открит от великия поет на Индия Рабиндранат Тагор, носител на Нобелова награда. Но художникът има своя програма – той обикаля Индия, за да събира материал за индийския си цикъл картини. Очаква го създаването както на портретите на изтъкнати културни и политически деятели, така и галерия от неповторими образи на хора от народа. Той успява да проникне в съкровения свят на индийската душа и създава и няколко многофигурни композиции като „Среща с парии в Индия”.

Николай Ръорих
/портрет на Святослав Ръорих/

Там, сред необикновените пейзажи на Хималаите, Ръорих, заедно с жена си Елена

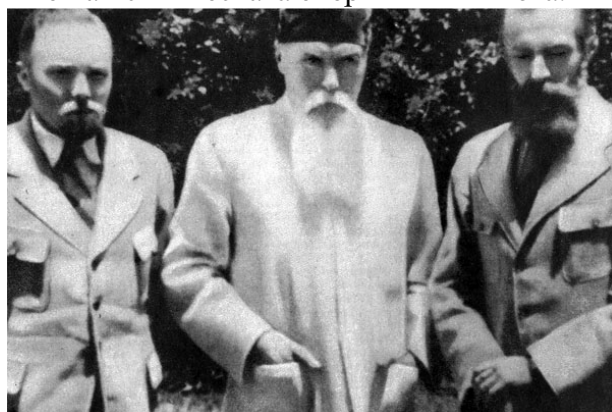

Среща с парии в Индия

Особено важна е срещата на художника с неговия учител Николай Ръорих, който живее в долината Кулу в Хималаите. След двайсет дневно пътуване пеш през планински вериги, заснежени проходи и приказни долини, Борис Георгиев, придружен от принцеса Амрит Каур Синг и брат ѝ, достига до дома на Ръорих, който е истински музей на старинно индийско народно изкуство, превърнал се по-късно в Института „Урусвати”.

Елена Ръорих и синовете си Юрий и Святослав, изучават духовното богатство на Индия, рисуват дълбоко символичните си картини, пишат текстовете на духовното си учение за развитие на психическата енергия Агни Йога.

Николай, Юрий и Святослав Ръорих

Двамата споделят възгледите си за мисията на изкуството като отражение на вечните идеи на хуманизма и доброто, на красотата на природата, на полета на духа.

През 1936 г. художникът се завръща за кратко в България, за да сподели преживяното и нарисуваното, изнася беседи, пише статии. През 1937 г. той отново е в Рим и прави голяма изложба в голямата зала Чирколо Рома. Пресата и критиката го приемат възторжено. „Този майстор ни възхищава не само с изкуството си. Неговият живот е не търсене на авантюри, а търсене на най-висши истини и вяра в непобедимата сила на доброто. Оттук художникът черпи магията на своето изкуство” – пише в отзивите. Следват международни изяви, а през 1942 г., по повод изложбата във Венеция, в статия във „Месаджеро ди Рома” четем: „това са шедьоври на изследване на човешката душа”.

През 1937 г. Борис Георгиев е награден с високо отличие – „Командорският знак на ордена на италианската корона”.

Но този вечен скитник не може да остане за дълго в задушната атмосфера на градовете. Душата му копнее по нови впечатления и непознати страни и народи. Той заминава за Бразилия, страната на непознатата екзотика. Той вече е световно известен портретист, чиито модели са банкери, дипломати и търговци. През 1955 г. в отзивите за изложбата му в Сао Пауло е наречен „един изтънчен интелектуалец, вестител на доброто и мъдростта”, отбелязва се неповторимостта на живописния му стил, убедителността и автентичността на образите в картините му.

Преуморен, Борис Георгиев се връща през 1956 г. в Италия и организира редица изложби в Милано, Бергамо, Сан Пелегрино. През 1961 г. по повод неговата последна изложба в Палацо Барберини в Рим, проф. Ж. Нуридгани пише: „Там се стече цветът на римското общество. Вестниците отбелязаха тази изложба като триумф на човешкия гений. С това име България още веднъж прозвуча гордо и самоуверено сред италианския народ, който изрази своя възторг и почит към видния неин син.”

Този наистина виден син на България е една необикновена личност. Интелектуалец от най-висок ранг, той е не само художник. Той е философ, търсещ духовните измерения на битието, притежава енциклопедична култура, полиглот, владеец 12 езика, писател, музикант, свири на пиано, неуморим пътешественик. Той има 16 самостоятелни изложби в Европа, 5 в Бразилия, многобройни участия в общи изложби. Автор е на 500 картини, много от които сакрални, затова неизвестни на широката публика. Картините си той подписва „Борис Георгиев ди Варна”, с това име е известен в света и макар Италия да го смята за свой син, той ясно показва принадлежността си към България и родния град Варна.

Борис Георгиев завършва живота си на 9 април 1962 г. в Алпите, където е преживял толкова щастливи дни. Тленните му останки са пренесени и погребани във Флоренция до обичната му сестра.

Съчетал майсторството на художника с полета на духа на твореца, Борис Георгиев има своя забележителен принос в културата на цялото човечество. В картините и портретите си той рисува божественото начало в човека. Те смайват с умението да се проникне в най-потайните глъбини на човешката душа, там, където живее божествената ѝ същност. Изключителни са женските му портрети, нарисувани с нежност, ефирност, пластична линия.

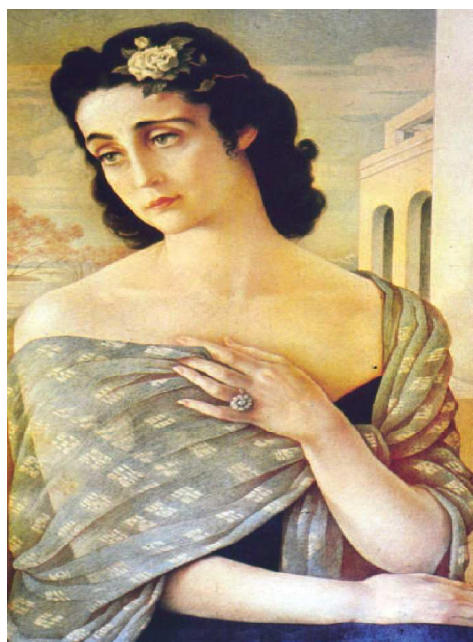

Дуру Шеваз

Принцеса Нилуфар

Той създава собствена техника, подобна на фреската, колоритът му е нежен, почти монохромен в много картини. Поетичната душа на художника прави картините му ефирни, пленяващи с одухотворената си красота.

Портрет на една дама

Сравняват го с мистицизма на фра Анжелико и магията на Леонардо, но отбелязват, че той не подражава на ренесансовите художници, а е изработил свой стил.

Майка ми

Макар че не е живял дълго в родината, Борис Георгиев до последните си дни е мечтал да подари картините си на България. Той не продава никога картините си, които смята за носители на мисия и подписва „Борис Георгиев ди Варна“. Мечтата на този велик син на Варна и България бе изпълнена от осиновената му дъщеря Вирджиния Джакомети, която подари 20 картини на Националната художествена галерия в София и 12 на Градската художествена галерия във Варна, която през 1999 г. бе наименувана на негово име с трогателно тържество, на което присъства самата г-жа Джакомети.

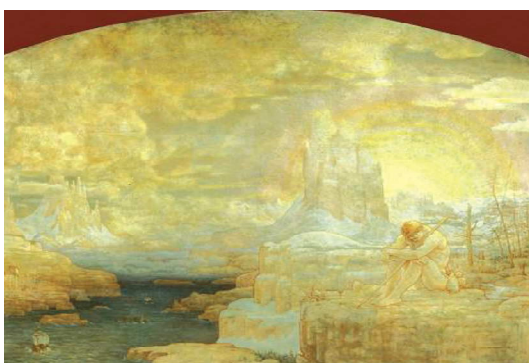
Градската художествена галерия
„Борис Георгиев” – Варна

На входа на Галерията е поставена плоча с пластичен портрет на художника, работа на скулптора Кирил Янев.

Пластичният портрет на художника -
автор Кирил Янев

На 6 март 2008 г. НХГ отбеляза 120 годишнината от рождението на художника с голяма изложба под надслов „Вечния път”.

Вечният път

Името на Борис Георгиев ди Варна, художника, който сееше семената на прекрасното в душите на хората, блести с неувяхваща слава в сияйната редица на българите, оставили своя принос в общочовешкия Храм на Духа. Той изпълни достойно своята мисия на творец. Той ни показва човека, сътворен „по образ и подобие на Бога”.

Борис Георгиев ди Варна е роден на 1 ноември - деня, в който чествуваме **НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ**. И буди прекрасното в душите ни. И буди безсмъртната ни същност. Той заслужи признанието и любовта на хората по целия свят. А това го направи безсмъртен.

За контакти:

инж. Екатерина Пейчева
e-mail: bgkarina@abv.bg